

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 30.—, inozemstvo Din 80.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
DRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Najvažnejše vprašanje.

V zadnjem času se zopet silno mnogo govori o napredni fronti in zlasti samostojno demokratiški tisk je neumoren v propagandi te fronte. Kljub vsej zgovornosti samostojno demokratiškega tiska pa seveda še nismo doživeli tega, da bi ta tisk tudi povedal, kaj naj bo pozitivna podlaga nove napredne fronte. Slej ko prej je ostal program napredne fronte uganka, da se je tudi pri tej priliki pokazalo, kako silno resnično je govoril parlamentarec SDS, ko je govoril Radiću, da SDS nima nobene ideje.

V normalnih razmerah je političen blok, ki nima nobenega pozitivnega programa, sploh nemogoč. Pri nas, kjer smo se v zadnjem času tako silno navedli na brezprogramatičnost nekaterih strank, ta osnovna hiba vsakega bloka ne igra več odločilne vloge in tako je mogoče, da se pri nas razpravlja o naprednem bloku, pa čeprav je ta brez programa.

Kakor pa je važen program, tako pa ni to edino vprašanje, ki ga je treba rešiti pri ustanavljanju naprednega bloka. Odločilno pri tem je tudi to, kdo sestavlja napredni blok. Če sestavlja tak blok očiten reakcionar, potem je jasno, da ne bo od njega ustanovljen blok noben napredni blok, temveč čisto navaden špekulativ in pri tem reakcionaren blok.

Ker o naprednem bloku največ govorič SDS, se hoče javnosti sugerirati, da je edin mogoč blok ta, ki ga sestavi SDS. Ravno v tem pa je velika zmeta, ker resnica je čisto druga in napredni blok more sestaviti vsaka napredna skupina z edino izjemo SDS. Zakaj od SDS sestavljen napredni blok bi nujno kompromitiral vsako drugo napredno stranko in v tem bi bil edin njegov efekt. Vsa javnost bi vendar znala, da bi v tem bloku igrala SDS prvo violino, ostale skupine pa bi morale mirno kimati. Saj je ravno te dni odlični voditelj SDS izklepetal, da bi SDS, tudi če bi obstojal njen napredni blok, vstopila v vlado le kot SDS. Z drugimi besedami se pravi to, da bi dobila SDS ministra in vso moč, ostale članice naprednega bloka pa bi morale gledati skozi prste, če se ne bi slepo pokorile gospodu in ministru in njegovi stranki.

Napredni blok zato ne sme sestaviti SDS, temveč mora to storiti kaka druga napredna skupina. Pri tem pride v poštev v prvi vrsti SKS. Ne samo zato, ker je vsaj tako močna, ko SDS, temveč predvsem zato, ker ima ta stranka svoj program. Če sestavi SKS napredni front, potem takoj vsakdo ve, kak bi bil ta blok in kaj bi bila njegova pozitivna vsebina. Sicer je res, da ni pokazala SKS v strankarsko tehničnem pogledu bogznanja kako višino, toda zato pa je jasno, da zveza s SKS ne bi nikogar kompromitirala. Naj se misli o SKS karkoli, vendar je to sigurno, da je to poštena stranka, ki nima nobenih polomov in nobenih afer na svoji vesti. V današnjih časih pa je to tudi nekaj vredno.

Če bi bile socialistične skupine vsaj deloma enotne in če ne bi bile vsled polne razcepljenosti čisto brez ugleda, bi mogle socialistične skupine sestaviti napredni blok. Tudi v tem slučaju bi bil program naprednega bloka jasen in tudi zveza s socialisti ne bi nikogar kompromitirala.

Končno bi mogla tudi slovensko ču-teča inteligenca sestaviti napredni blok, ker tudi njen slovenski program bi dal naprednemu bloku jasno smer in enako se ne bi bilo nikomur bati, da bi mu zveza z inteligenco škodovala na ugledu.

Zato je realen napredni blok le tedaj, če ga sestavljajo SKS, socialisti in inte-

Vlada ima v finančnem odboru večino.

Beograd, 11. maja. Včeraj popoldne je bila seja finančnega odbora. Pred prehodom na dnevni red je poslanec Preka opozoril vlado, da ljudstvo v Hercegovini zaradi zadnjih elementarnih nesreč strada. Mnogo ljudi je že umrlo. Zahteva, da se ljudstvu takoj da vsaj koruza. Finančni minister je odgovoril, da je vlada takoj napravila potrebne korake. Hotela je, da se kvota hrane poveča, toda naletela je glede tega na težave. Dr. Zanić obsoja vlado, ker je za oškodovance celo odklonila pomoč iz inozemstva, a sama ni dala narodu nobene podpore.

Odbor je prešel nato na dnevni red. Gradbeni minister Ilija Šumenković je na kratko razložil prvo točko dnevnega reda, ki se nanaša na ureditev reke Nišave pri Pirotu. Pravi, da ni prejel še vseh podatkov glede te regulacije in zato prosi, da se ta predmet za zdaj odstavi z dnevnega reda. Ta regulacija naj bi se izvedla iz odobrenega dolarskega posojila.

Prišla je na vrsto druga točka dnevnega reda: odobritev izdatkov iz 7% nega investicijskega posojila. Gradbeni minister je za dovršitev bolnice v Beogradu zahteval dva kredita v višini 270.000 dinarjev. Dr. Zanić je vprašal, ali se bo

kaj storilo za dovršitev bolnice v Osijeku. Ker mu minister ni hotel takoj odgovoriti na to vprašanje, je začel dr. Zanić protestirati. Timotijević je v šali zaklical Šumenkoviću, naj Zaniću ne odgovarja, nakar je Zanić razburjen vstal in protestiral. Šumenković slednjič odgovori, da sedaj ni pravi moment, da bi se to vprašanje načelo. Na koncu so bili zahtevani krediti odobreni.

Nato se je prešlo na vprašanje kredita za dozidavo gledališkega poslopja v Skoplju. Dr. Radonjić pri tem poroča, da je za to delo potrebnih 3.222.000 Din in pravi, da se bodo s to vsoto dokončala lahko vsa dela pri gledališču. Večina je sprejela te kredite.

Slednjič je prišla na vrsto zadnja točka: prehod državnih rudnikov iz pristojnosti prometnega ministrstva. Prometni minister general Milosavljević zahteva, da se ta točka odstavi z dnevnega reda, dokler ne pride v stik z ministrom za šume in rudnike dr. Kumanudijem in se z njim o tem sporazume. To stališče je bilo sprejeto in s tem je bila seja zaključena. Naslednja seja je napovedana za danes popoldne ob 4. Na dnevnem redu sta uredbi o tehnični sestavi proračuna in o državnem odboru za varčevanje.

VUKIČEVIĆ HOČE SPOPOLNITI VLADO.

Beograd, 11. maja. Kakor se doznava iz dobro poučenih krogov, bo Velja Vukičević posetil kralja v Vrnjački banji v času sestanka Male antante. On če izkoristiti odsotnost Voje Marinkovića, da prepriča krono o potrebi rešitve nekaterih vprašanj po njegovih nazorih. Izgleda, da si Velja Vukičević prizadeva spraviti v vlado še dve osebi izven parlamenta. Vukičević se tudi trudi, da še te dni spopolni vlado. Zanimivo je, da bi bosanski radikali spravili radi v vlado tudi samostojne demokrate, toda osebo Svetozarja Pribičevića pri tej kombinaciji izključujejo. V tem pa je ravno vsa težava. Navzlic temu izgleda, da se bo prizadevanjem Velje Vukičevića posrečilo, da še te dni spopolni vlado.

VUKIČEVIĆ NA DVORU.

Beograd, 11. maja. Sinoči po odhodu iz svojega kabineta je predsednik vlade Velja Vukičević odšel na dvor. Sklepajo, da se je v dvornem maršlatu telefonično razgovarjal s kraljem, ki se nahaja v Vrnjačih.

NEMŠKI IN ALBANSKI POSLANIK PRI MARINKOVIĆU.

Beograd, 11. maja. Voja Marinković se je vrnil iz Vrnjačke banje ob 5. popoldne in je takoj odšel v svoj kabinet, kjer je sprejel nemškega poslanika Ols-hausena in albanskega poslanika Cena bega.

MADJARSKI ZUNANJI ODBOR ODOBRI TRGOVINSKO POGODBO Z JUGOSLAVIJO.

Budimpešta, 11. maja. V zunanjem odboru parlamenta je bila sinoči odglašovana odobritev trgovinske pogodbe z Jugoslavijo.

ODLIKOVANJE.

Beograd, 11. maja. Predsednik finančnega odbora dr. Jovan Radonjić je bil za svoje zasluge kot predsednik bizantološkega kongresa odlikovan z redom sv. Save I. stopnje.

Inteligence. Vsako drugo sestavljanje naprednega bloka pa je prazno govorenje in le nelep strankarska špekulacija.

KONFERENCA MALE ANTANTE JE SESTANEK PRIJATELJSKIH DRŽAV.

Beograd, 11. maja. Zunanje ministrstvo je izdalo naslednje obvestilo: Niso točne vesti, ki so iz neznanega vira prišle v francoske liste, da bi se na sestanku Male antante na zahtevo g. Mitileneu-a o nekaterih vprašanjih ne govorilo. Niti g. Mitileneu niti kdo drugi ni postavil take zahteve. Sicer pa je to popolnoma naravno, ker sestanek držav Male antante ni nobena diplomatska konferenca, temveč sestanek prijateljskih zveznih držav. V razgovorih med prijatelji in zavezniki pa ne more biti noben predmet razgovorov izključen.

NAŠA REPREZENTANCA NA MEDNARODNI NOVINARSKI KONFERENCI.

Zagreb, 11. maja. Sinoči sta odpotovala na sejo izvršilnega odbora mednarodne konference novinarjev na Dunaju predsednik centralne uprave g. Krešimir Kovačić in predsednik zagrebske sekcije novinarskega združenja dr. Dežman. Ona dva bosta skupaj z g. Radkom Parežaninom na Dunaju reprezentirala našo državo na tej seji. Seja bo z vsemi formalnostmi vred trajala od danes do 15. t. m. Na njej se bodo obravnavala socialna vprašanja novinarskega stanu. Na programu je tudi sprejem novinarjev pri državnem kancelarju dr. Seiplu in pri načelniku dunajskega mesta.

BREZUSPEŠNA ITALIJANSKA KAMPANJA PROTI NAŠIM KOPALIŠČEM.

Beograd, 11. maja. Kakor lani tako tudi letos Italijani po svojih listih razširjajo vznemirjujoče vesti o naših kopališčih, da bi odvrnili od njih posetnike. Kljub vsemu temu se opaža, da so naša kopališča letos prav dobro obiskana, pa čeprav Italijani alarmirajo svet, da pride do vojne in da naj ljudje ne hodijo v našo državo.

PRED SKLENITVIJO ITALIJANSKO-MADJARSKO VOJAŠKE KONVENCIJE.

Dunaj, 11. maja. O posetu dveh madjarskih generalov v Rimu se doznava, da sta oba generala člana generalnega štaba. Njuna udeležba pri svečanostih v Rimu je samo izgovor. Pravi namen njunega potovanja je, da se izdela podroben načrt madjarsko-italijanske vojaške konvencije.

Dr. Ravnihar o aktualnih političnih vprašanjih.

Zagreb, 11. maja. Današnje »Novosti« prinašajo iz Ljubljane intervjuv svojega dopisnika z dr. Ravniharjem, predsednikom ljubljanskih radikalov. Dr. Ravnihar je najprej izjavil sledeče: »Pred vsem moram demantirati vesti, da bi bil jaz posredovalec za vstop SLS v vlado. Izjavil sem pač predsedniku vlade g. Velji Vukičeviću, da zahtevajo zunanje-politični razlogi, da so vsi trije deli našega naroda zastopani pri upravi države. Kolikor sem mogel videti v Beogradu, sondira g. Velja Vukičević teren in se ni dozda še za nič odločil.

Kolikor mi je znano o vprašanju krize v gerentskem sosvetu v Ljubljani, je to, da je SLS predlagala za ta sosvet tri nove člane, ki jih bo veliki župan ljubljanski najbrž tudi potrdil. Tako o kaki krizi ni niti govora. Kriza v SLS je v resnici samo spor o pristojnosti med ljubljansko organizacijo in pa med izvršilnim odborom SLS, kajti dr. Stanovnik in njegovi tovariši zahtevajo avtonomijo.

Dalje moram demantirati vest, da bi bil dr. Pirkmaier, bivši mariborski veliki župan postavljen za načelnika slovenskega oddelka v notranjem ministstvu. Načelnik tega oddelka dr. Svetek je bil nekaj časa na dopustu. Ta čas pa ga je nadomestoval dr. Pirkmaier, ki pa ostane sicer še naprej inšpektor ministstva. To mi je izjavil sam načelnik dr. Svetek.

Na vprašanje, zakaj Slovencev ni v vladi, je odgovoril dr. Ravnihar:

»Merodajni krogi so prišli do prepričanja, da se z radičevci ne more delati. Da pa se ne bi zamerili Hrvatom, so pustili tudi Slovence iz vlade.

Kar se tiče slovenskih radikalov, postaja naš položaj vedno boljši in ni nobenega govora o kaki razcepljenosti.

FRANCOSKI KOMUNISTI V SLUŽBI SOVJETSKÉ SPIONAŽE.

Pariz, 11. maja. V komunistični vohunski aferi je prišlo do senzacionalnega preokreta. Eden priprtih komunistov je priznal, da je od vodstva komunistične stranke dobil nalog, da pribavi podatke o francoski vojski. Od nekaterih voditeljev se je zvedelo, da je bila v Franciji organizirana obsežna vohunska služba v korist Rusije. Nabrane informacije so posebni kurirji nosili v Moskvo.

WILHELM NE SME NAZAJ V NEMČIJO

Berlin, 11. maja. Ker 21. julija t. l. poteče veljavnost zakona o zaščiti republike, bodo levičarske stranke in centrum zahtevale, da nekateri paragrafi tega zakona ostanejo še naprej v veljavi, in to tista določila, ki onemogočajo povratek bivšega cesarja Wilhelma, dalje določila o zavarovanju ministrov pred atentati in določila o prepovedi protidržavnih tajnih organizacij. Nemški nacionalisti se temu protivijo.

OBISK POLJSKIH NOVINARJEV V PRAGI.

Praga, 11. maja. Predsinočnjim so prišli sem poljski novinarji na povratku s potovanja po Slovaški. Njih češki tovariši in pa oblasti so jih na kolodvoru slovesno sprejeli.

JUGOSLAVIJA : RUMUNIJA 3 : 0.

Bukarešta, 11. maja. Včeraj se je tu odigrala tekma med moštvom Jugoslavije in Rumunije. Naše moštvo je zmagalo nad Rumuni s 3 : 0.

»BUBIKOPF« NA JAPONSKEM PREDPOVEDAN.

Tokio, 11. maja. Policija v Tokiu je ženskam prepovedala dečje frizure, kratka krila in barvanje ustnic.

Dnevne vesti.

KDO JE KRIV?

Slavnostnega večera slovenske Akademije znanosti in umetnosti ter Narodne galerije se je v silno počem številu udeležilo naše dijaštvo, ki bo ravno od obeh institucij imelo največ koristi. To nezanimanje mladine za našo najvišjo kulturno institucijo je silno žalostno, toda nikakor ne moremo reči, da je kriva samo mladina.

Nasprotno treba poudariti, da je popolnoma nemogoče, da se mladina ne bi zanimala za Akademijo, če bi vzgojitelji storili svojo dolžnost.

Ali pa so ti mladino opozorili na slavnostni večer?

Ali so ji razložili pomen Akademije?

Ali so ji povedali dolžnost mladine? Naj odgovore na ta vprašanja oni vzgojitelji, ki vsega tega niso storili, mogoče bodo prihodnjost spoznali svojo dolžnost in se obvarovali očitka, da je krivda vzgojiteljev, če nima mladina zmisla za kulturna stremiljenja naroda.

Plenarna seja tarifnega odbora, ki bi se bila imela vršiti dne 15. t. m. je preložena, ker so nekateri člani tarifnega odbora zadržani po drugih važnih konferencah, na nedoločen čas.

Za brezposelne delavce. Minister za socialno politiko je odobril za podporo brezposelnim delavcem kredit 600.000 Din. Podpore bodo razdelile Delavske zbornice. Delavska zbornica v Ljubljani je prejela 100 tisoč Din. Dve tretjini zneska sta namenjeni za kvalificiranje, ena tretjina pa za nekvalificirane delavce.

Zakon o mestnih hranilnicah. Na prošnjo poedinih mestnih hranilnic, da se zakon o hranilnicah čimprej predloži, je odredilo ministrstvo za trgovino in industrijo, da se avstrijski zakon o hranilnicah iz leta 1844, ki velja v nekaterih pokrajinah naše države, razširi za čas, dokler ne stopi v veljavo novi zakon, na vsi državo.

Zrebanje državne razredne loterije. Včeraj se je vršilo v Beogradu Zrebanje državne razredne loterije. Izžrebani so bili sledeči dobilki: 40.000 Din je zadela srečka 83.032 in 93.130; 20.000 Din št. 11.912; 10.000 Din št. 63.080; po 4000 Din št. 74.332, 18.925, 69.345, 83.961 in 27.383.

Natečaj za sestre pomočnice. Ravnateljstvo šole za sestre pomočnice razpisuje natečaj za sprejem učenk. Šola traja dve leti. Po dovršenju šole se namestijo učenke v državni službi za sestre pomočnice. Prošnje je vložiti do dne 15. julija t. l. Podrobnosti glej v »Uradnem listu« št. 50 z dne 7. maja t. l.

Odlikovanja naših ameriških rojakov. Glavni odbor Rdečega križa v Beogradu je našim ameriškim rojakom, ki so si pri nabiranju prispevkov v korist poplavljenih iztekli zasluge, podelil visoka odlikovanja. Odlikovan je gospod Frank Sakser, izdajatelj lista »Glas Naroda« in predsednik Frank Sakser State Bank iz Newyorka z velikim križem, gospodje Ludovik Benedik, upravljatelj lista »Glas Naroda«; Roland Kus, ravnatelj Frank Sakser State Bank iz Newyorka in predsednik dr. J. M. Seliskar iz Clevelanda z drugim najvišjim odlikovanjem, s srebrno medaljo.

Ljubljanska sekcija Jugoslovenskega novinarskega združenja je na nedeljskem običnem zboru v Celnju izvolila naslednje sledeči odbor: predsednik Stanko Virant, I. deželni odbor; podpredsednik Viktor Cenčič, II. podpredsednik delegat mariborskega novinarskega kluba, tajnik Rudolf Ozim, blagajnik Miha Krek. Odborniki: Stanko Kosovel, Božidar Borko, Fran Brozovič in delegat mariborskega novinarskega kluba. Nadzorništvo: Ante Beg, Miro Jeršič in delegat mariborskega novinarskega kluba. Razsodišče: Rastko Pustoslavski, Aleksander Železnikar in Albin Prepeluh. Član uprave Penzijskega fonda Fran Terseglav, namestnik Jože Zupančič. V odbor za revizijo članstva je bil izvoljen Stanko Kosovel. Običnemu zboru so prisostvovali tudi: predsednik centralne uprave Krešimir Kovačič, glavni blagajnik Milorad Ivanič, zastopniki zagrebške sekcije Vodačka, Krznarič itd.

Tornado v Kansasu. V Kansasu je divjal te dni vrtilastni vihar, ki je poškodoval na tisoče hiš. 11 ljudi je bilo ubitih, nad 50 poškodovanih.

Katastrofalna poplava v Ameriki. Oddelek za poljedelstvo v Washingtonu poroča, da je vsled poplav Mississippija doslej že 800.000 ha rodovitne zemlje pod vodo. 322.000 ha odpade na nasade bombaža. Več kreditnih institucij se je izjavilo pripravljenim dovoliti po poplavih oškodovanim pod kontrolo »Federal Reserve bank« kredite do 10 milijonov dolarjev. Poplava se še vedno širi. Ker se utegnejo nasipi severno od New Orleansa zopet na več krajih zrušiti, je napovedano ogroženih 13 občin s preko 200.000 prebivalci.

Samomor žandarmerijskega podporočnika. V svojem stanovanju v Beogradu se je ustrelil te dni žandarmerijski podporočnik Mijat Culumović. Culumović si je pognal v fotelju sedeč kroglo skozi sence. Bil je pri priči mrtve. Pisma, iz katerega bi bilo razvidno, kaj ga je gnalo v prostovoljno smrt, ni zapustil nobenega. V trenutku samomora je bil pri njem njegov 10 letni nečak, ki mu je prinesel steklenico vina. Domneva se, da je izvršil Culumović samomor v deliriju. Pred štirimi leti mu je umrla soproga. Njena smrt ga je silno potrla in iskal je tolažbe v alkoholu.

Ker jo je mati ukorila, se je poizkusila zastrupiti. 18letno hčerko soferja Frido H. na Dunaju so našli te dni v njeni sobi s plinovo cevjo v ustih nezvestno. Na mizi je ležalo pismo, v katerem ni prav Frida, da bi bilo življenje prav lepo, da pa jo ovirajo stariši, da bi ga uživala. Deklica je nastopala kot »star« na nekem diletanškem odru, čigar člani pa so se tudi na drugačen način zabavali. Prirejali so čajanke, na katerih so

nastopale dame v Evinem kostumu. Ko je opazila mati te dni v javni koncertni dvorani sliko, ki je kazala njeno nadebudno hčerko v Evinem kostumu, jo je energično pokarala. To je Frida tako razjezilo, da si je sklenila življenje končati. Njeno stanje ni opasno.

Ljubavna drama umobolnega. V pariškem predkrajju Montmorency se je odigrala te dni krvava drama. Neki ključavničarski pomočnik je imel že dalje časa ljubavno razmerje z neko sestro »Rdečega križa«. Dekle je izvedelo, da je njen prijatelj poročen. Ko mu je to očitala, je potegnil možakar samokres ter oddal na nesrečno več strel in jo smrtno ranil, nato pa pobegnil. Policija je ugotovila, da se skriva pri svojem bratu v Saint-Denisu. Dva detektiva sta dobila nalog, da ga aretirata. Ko je stopil v stanovanje prvi detektiv, je oddal morilec nanj pet strel. Detektiv je obležal pri priči mrtve. Drugi detektiv se je rešil in obvestil policijo. Medtem se je morilec zabarikadiriral in ko je obkolil hišo močan oddelek policijskih stražnikov, jih je pozdravil s svinčcem ter se branil več ur. Ko mu je pošla municija, se je udal. Policija ga je ubrala le s težavo pred razjarjeno množico, ki ga je hotela linčati. Mož je najbrže umoboln.

Stirikraten morilec. Rimska policija je aretirala te dni nekoga individuala, ki je štiri deklice posilil in umoril. Trupla je razkosal ter na periferiji mesta zakopal. Stirikratni morilec Girolimoni taj, vendar ga je pa spoznalo več prič. Njegovi zločini segajo do leta 1924 nazaj.

Lažni hohenzollernski princ — morilec. Iz Berlina poročajo: Pustolovec Harry Domela, ki je vodil ljudi za nos kot hohenzollernski princ in ki čaka sedaj v kölnskih zaporih sodbe, je osumljen, da je izvršil pred meseci v Berlinu umor. Gre za 16letnega »pikola« v kavarni »Vaterland«, ki je nenadoma izginil, nakar so ga potegnili štiri mesece pozneje iz reke mrtvega. Vsa poizvedovanja policije, da bi dečkovo misteriozno smrt pojasnila, so ostala brez uspeha. Sedaj pa je policija ugotovila, da je pripovedoval »pikolo« zadnje čase pred svojo smrtjo večkrat, da obuje z nekim baronom Korfom. Kot znano je nastopal Domela baš pod tem imenom. Razven tega je uganjal Domela svoje pustolovščine v Berlinu baš v času, ko je »pikolo« izginil.

Linčanje zamorca. V Little Rocku je linčala te dni razjarjena množica nekoga zamorca, ki je hotel posiliti neko belo ženo in njeno hčerko. V svarični zgled je vlačila množica črnočve trojlo po ulicah ter ga končno na enem najbolj prometnih trgov sežgala. Policija se v stvar ni vmešavala, skrbela je celo zato, da množice promet ni oviral. Nedolgo popreje je hotela množica linčati nekoga drugega mladega zamorca, ki je zvalil neko belo deklico pod prevežo, da ji razkaže poplavo, v gozdu, kjer je posilil in umoril. Takrat je policija zamorca rešila. Ker se je slučaj ponovil, se je statuiral eksempel.

Človek-opica v Budimpešti. Na budimpeštanskem vzhodnem kolodvoru je bil te dni velikanski temult. Na stotine radovednežev se je gnetlo na peronu in pred kolodvorom, da vidijo človeka-opico, ki ga je pripeljal njegov oče iz Abony-a v Budimpešto. Ko so ga spravili iz vagona, so se jeli ljudje tako prepirati, da je morala napraviti policija kordon, da je mogel opica-človek s svojim spremstvom dalje. Vsakdo ga je hotel videti od blizu. Opici človek je 24letni sin kmeta Istvana Assay-a. Oče ga je pripeljal v Budimpešto, da ga bodo preiskali na kliniki, nakar ga bo razkazoval neki impresario v budimpeštanskem »wurstelpraterju«. Opica-človek je visok 144 cm. Po vsem telesu je porašen z gosto dlako. Ima nizko čelo in dolge roke ter hodi samo po štirih. Tako oče kot mati sta popolnoma normalna ter imata še štiri druge otroke, ki so prav tako normalni. Nestvor je bil že ob rojstvu čudno kosmat. Ker ni mogel še niti s petimi leti govoriti, ga je peljal oče na kliniko. Tam so ugotovili, da ima živalske instinkte ter izjavili, da mu ni pomoči. Čim starejši je postajal, tembolj so se razvijali v njem živalski instinkti. Stariši so ga smatrali za navadno žival ter so ga priklenili v hlevu, kjer je preživel v družbi dveh konj, dveh krav in ene koze 19 let. Pred dvema mesecema je postal nenadoma divji. Bil je privezan z vrvoj k jaslom, kljub temu se mu je posrečilo, da se je iztrgal. Par minut nato se je pojavil na obljudenem trgu. Prestrašeni so bežali ljudje na vse strani, ko so ugledali golega polčloveka. S pomočjo orožnikov so ga spravili zopet v hlev ter priklenili z verigo. Do trenutka, ko je pobegnil iz hleva ni videl razven svojega očeta in svojih bratov nobenega človeka. Govoriti ne zna, sedi po opičje. Predno so ga prepeljali v Budimpešto, so ga morali obleči. To je bilo pa zelo naporno delo. Besno je strgal polčlovek vsako obleko s sebe in treba je bilo štirih krepkih kmetov, da so ga obvaldali, uklenili in nato oblekli. Na železnici se je moral voziti v spremstvu svojega očeta in impresarija v posebnem kupeju. Sprva je bil miren. Nenadoma pa je razbil šipo in hotel pobegniti. V zadnjem trenutku so ga ujeli za noge in potegnili nazaj. Med potjo je požrl nestvor tri kilograme kruha in pol kilograma sala. Pred kolodvorom njegov oče in impresario nista mogla najti nobenega avtošoferja, ki bi ga bil hotel vzeti na voz. Zato očetu ni preostalo drugega kot da ga je peljal peš na verigi po mestu. Končno se ga je usmilil neki tramvajski sprevodnik, ki ga je vzel na sprednjo platformo. Sedaj se nahaja nestvor na kirurški kliniki.

VIII. Vsesokolski zlet v Pragi leta 1926 od 12—16 maja v kino »Ljubljanski dvor«.

— 11 leten morilec. Iz Varšave poročajo: V Chyzovu (okraj Zamose) se je sprl 11 leten otrok s svojim 8-letnim tovarišem, ga peljal k reki ter ga pahnul v vodo. Deček je utonil, morilec pa se je vrnil, kot da se ni nič zgodilo, mirno domov. Policija ga je izsledila šele čez par dni.

— Aretacija potvarjalcev denarja v Neaplju. Neapeljska policija je izsledila tolpo ponarejevalcev denarja ter jim zaplenila za 1 milijon lir kolumbijskih novčanic. Tolpa je falzificirala novčane skoraj v vseh evropskih in ameriških državah.

— Pobesnel zločinec. Iz Kapstadta poročajo: V bližini natalске meje je imel biti aretiran neki farmer radi krvosramstva in poizkušenege umora. K oso prišli ponj policijski stražniki, je kel streljati. Ko je enega od njih ranil, se mu je posrečilo pobegniti domov v Charleston, kjer je osem ljudi, med njimi svojo ženo in svojo tašto ustrelil, nato se pa obesil.

— Dr. Vilharjev Srbohrvatsko-slovenski slovar obsega 40.000 besed in ne 4000, kakor je bilo pomotoma javljeno v inseratu dne 9. maja 1927.

Ljubljana.

1—Premijera Petrovičeve drame »Mrak«. V petek, 18. t. m. bo v ljubljanski drami premijera lepe in učinkovite drame hrvaškega pisatelja Pecija Petroviča, Mrak. Pecija Petrovič je našemu občinstvu znan po svoji komediji »Vozel« ter drami »Gozd«, ki sta obe že bili vpriporjeni na našem odru. Dramo »Mrak« režira g. Skrbinek, v glavnih vlogah nastopijo poleg njega gospod Gregorin, gospa Juvanov in drugi. Na to premijero še prav posebej opozarjamo občinstvo, ker je čisti dobiček namenjen za zgradbo doma slepih.

1—Društvo »Treznost« ima svoj redni sešatek v sredo 11. t. m. ob 18.30 na moškem učiteljskem s sledečim dnevnim redom: 1. Pokojni Jovan Erlenwein iz Branovca. 2. Kaj pravi dr. Žerjav o protialkoholni zakonodaji? Vabimo poleg članov (ic) še ostale prijatelje našega pokreta. — Podpredsednik.

1—Ženske in moške nogavice najfiniješe kvalitete dobite po zelo solidnih cenah pri FRANCU PAVLINU, Gradišče 3.

VPOKOJENIM ŽELEZNIŠKIM DELAVCEM ODVZETE LEGITIMACIJE.

Vsak železniški uslužbenec, to je od najvišjega uradnika do najnižjega delavca je šel v železniško službo samo zaradi tega, da si pošteno prisluži pokojnino za svoja onemogla leta. To pa tako pokojnino, da bo mogel človeku podobno preživljati sebe in svojo družino. Poleg tega pa tudi, da si prisluži vožno legitimacijo, s katero bi se mogel včasih kam peljati po režijski ceni. Vsled odsluženih 20 do 40 let, ali pa vsled nezgode, dobljene v službi smo si to tudi prislužili in tudi življali. Vse te pravice smo torej že prinesli iz razpadle Avstrije v Jugoslavijo; samo milijonske zlate fonde so drugi prepehali v Beograd. Realitete, zidane iz naših fondov, so pa tudi že od preje tukaj in se danes kot stare hiše visoko obrestujejo. Vsi ed-naše vlade v inozemstvu podpisani pakti, nam tudi garantirajo naše pravice. Marsikateri imenovanjeh je imel boljšo ali lažjo službo, katero je pustil in šel v najbolj težko in nevarno službo samo zaradi starostne preskrbe! Opravljali smo isto ob najhujši vročini, največjemu dežju, snegu in mrazu in to po dnevi in po noči. Čuvali smo nad splošnim življenjem, imetjem in blagom vsega potujočega občinstva. Delavci v skladiščih so delali pogosto od 7. ure zjutraj do 11. ure zvečer s presledkom eno uro opoldan in eno uro zvečer za povžetje hrane. Koliko so trpeli nenastavljeni kurjači med vožnjo! Bili so pravi sužnji. Kaj pa šele prozni delavci, cel dan na progi z bormim kosilcem, posebno v zimskem času, ko je bilo pri težkem delu vse zmurznjeno.

V »Uradnem listu« št. 81. objavljena uredba osrednje vlade pod prometnim ministrom dr. V. Jankovičem pravi v točki 8, da nam ostanejo vse pravice nedotaknjene. (Samo tolnači in razume naj se pravilno.) Sedaj pa kar naenkrat to ukinejo! Kdo vse se vozi po železnicah po znižanih cenah, ko nima najmanjše zasluge za železnico, o tem niti ne govorimo. Saj to javnost sama predobro vidi! Kljub vsem prižadevanju se nam še ni posrečilo izvajati pravic, ki smo jih po preje uživali. Kaj porečejo k temu našemu dolgotrajnemu trpičenju aktivni uslužbenci? Kaj pa še posebno aktivni gospodje sinovi starih vpojkencev?

Ali res nimajo nobenega človeškega srca več v sebi, da vse to mirno gledajo in dopuščajo? Ali si mogoče mislijo, ni že imamo — vi pa iščite?! Nadvse pravičen je povelj, ki pravi: »Danes meni, jutri tebi.« Vsaka prostovoljna storjena krivica nad svojim bližnjim se sama mašuje in sicer nad krivcem samim in pogosto tudi nad njegovimi mlajšimi.

Ljubljana, 10. maja 1927.

Društvo železniških vpojkencev.

Dopisi.

Ponovavas pri Grosupljem. Kdo še ne pozna prijaznega grička Tabor, kjer ponosno stoji cerkva sv. Nikolaja z visokim obzidjem še iz turških časov, kjer se vrši v nedeljo 15. t. m. ob pol 10. uri dop. slovesna sv. maša, nakar je otvoritev podzemeljskih jam, ki so bogato okrašene s krasnimi naravnimi kapniki. Otvoritvi sledi ogledovanje jam in sicer »Županove jame«, »Ledenice« in »Mikličeve jame«. Otvoritev je zvezana z veselico na Taboru, šalljivo pošto, srečelovom, turško kavarno, pečenjem janca na ražnju, petjem itd. Med prireditvijo igra godba iz št. Jurija. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v Ponovi vasi v prostorih g. Jos. Perme. Za jedila in pijačo preskrbljeno. Pri jutranjih ter opoldanskih vlakih vozovi na postaji Grosuplje na razpolago. Vabljeni vsi od blizu in daleč.

OBČNI ZBOR LJUBLJANSKE BORZE.

Včeraj, ob 4. uri popoldne se je vršil v borznih prostorih občni zbor ljubljanske borze. Občni zbor je otvoril predsednik g. Ivan Jelačin ml. s pozdravom vseh navzočih, posebno pa finančnega delegata in borznega komisarja dr. Ivana Rupnika ter dvornega svetnika dr. Rudolfa Marna kot zastopnika trgovinskega ministra.

Ker so bile volitve pri zadnjem običnem zboru radi gotovih formalnih napak neveljavne, se je vršil včeraj ponoven občni zbor, na katerega dnevnemu redu so bile le volitve v borzni svet, finančni odbor in razsodišče.

Predsednik g. Jelačin ml. je ugotovil sklepčnost ter konstatiral, da je od 165 borznih članov navzočih, oziroma zastopanih 132, torej udeležba, kakor je dosedaj ni beležil še noben občni zbor, kar priča za veliko zanimanje, ki je vladalo za te volitve.

Borba za devizno koncesijo.

Pred prehodom na volitve izvaja predsednik g. Ivan Jelačin ml.: »Objaviti vam moram veselo vest, da smo dobili po štiriletni borbi koncesijo za popolno borzo. Finančni minister je pristal, da izda trgovinsko ministrstvo ljubljanski borzi devizno in valutno koncesijo.

Ob tako važnem trenutku naj vam navedem historij vse borbe, ki smo jo štiri leta vodili za devizno koncesijo. Držali smo se načela: Vztrajati in ne popustiti. Poslušali smo se pri tej borbi vseh zakonitih sredstev. V konjunkturi dobi valutne trgovine sta zaletela Beograd in Zagreb minijone, od katerih so bili Slovenci izključeni. Slovenci smo se vedno smatrali za enako pravne v državi, zato smo zahtevali tudi enake pravice zase. Če smo točni v plačevanju davkov in v izpolnjevanju dolžnosti do države, imamo tudi vsa pravica, da zahtevamo zase vsa ona, kar imajo drugi.

Pri svojem programu popolne borze smo vztrajali vedno in tudi tedaj, ko so drugi že obupavali.

Če navedem neskromnost, sem tedaj, ko je neki član borznega sveta stavil predlog, naj borzo vzpričo neizgledov v kak uspeh sploh opustimo, sem stavil tedaj protipredlog, naj vztrajamo dalje. In ta taktika se je izkazala sedaj za pravilno. Bili smo tedaj na stališču, da moramo sanirati finančno stanje borze, razviti delovanje borznega razsodišča ter čakati ugodnega trenutka za uresničenje našega programa.

Naj ob tej priliki izrečem v imenu borzne uprave zahvalo vsem slovenskim denarnim zavodom, ki so nam s subvencijami pomagali, da smo mogli poravnati borzne obveznosti. Znatno nam je pomagala tudi Trgovska in obrtna zbornica, ki nam je naklonila 120.000 Din podpore.

V borbi za popolno borzno koncesijo sem bil v vedno na preži, tako l. 1924. v Skoplju, pri zborovanju vseh gospodarskih korporacij, ko sem čakal na ugoden trenutek, da predložim finančnemu odseku resolucijo z zahtevo po popolni ljubljanski borzi. Po večurni borbi v odseku je bil sprejet sklep, da se predloži resolucijo plenumu 600 delegatov iz vse države, ki so zborovali v navzočnosti tedanjega finančnega ministra dr. Stojadinovića in trgovinskega ministra dr. Krizmana. Ta resolucija za izpolnitev ljubljanske borze je bila nato soglasno sprejeta in nam je kasneje služila kot tehten dokaz za to, da so vsi gospodarski krogi v državi za popolno borzo v Ljubljani.

Pri ministru dr. Stojadinoviću sem bil trikrat, štirikrat, toda on je zavzemal vedno odklonilno stališče k popolni ljubljanski borzi. Prišla je Davidovičeva vlada. Ze tedaj smo vedeli, da čim več je Slovencev v vladi, tem lažje nam bo doseči naš cilj. V tej vladi je bil trgovinski minister dr. Šumenkovič, finančni minister pa dr. Spaho, hkrati pa sta bila v vladi tudi dr. Korošec in dr. Kulovec, ki sta mi pomagala pri intervencijah, tako, da je nazadnje dr. Spaho le podpisal koncesijo za popolno borzo, ki je pa terminalna samo na pol leta, češ, da vidi-mo! Davidovičeva vlada je morala odstopiti, sledila je vlada PP, listino o koncesiji pa je spravil v svoj predal generalni inspektor Jakovljevič.

Šel sem tedaj tudi k ministru dr. Gregorju Žerjavu in ga kot slovenskega ministra prosil, naj mi pomaga pri tem, da se izda koncesija za popolno borzo. Odkrito sem mu dejal: Ni mi za osebnosti, temveč za stvar. Dr. Žerjav mi je obljubil pomoč. Finančni minister dr. Stojadinovič pa dovoljenja ni dal.

Kasneje je nastopila radikalsko-radičevska vlada. Pri mojih intervencijah me je tedaj krepko podpiral minister Pucelj in tudi trgovinski minister dr. Krajač mi je bil naklonjen. Intervenal sem večkrat pri finančnem ministru dr. Periću, v Beogradu in ob priliki odkritja spomenika v Kranju, toda dr. Perić je bil rezerviran.

Prišla je na površje nova vlada, v kateri so bili zastopani Slovenci s tremi ministri. Zastopnik trgovinskega ministra je bil Si-monovič, finančni minister pa dr. Markovič. Za stvar smo pridobili tudi Narodno banko in njenega generalnega direktorja dr. Novakovića. Slovenski ministri so se za stvar odločno zavzeli ter se korporativno podali k finančnemu ministru g. dr. Markoviču, ki je pristal na to, da se nam podeli devizna koncesija.

Po štiriletni borbi je bila stvar izvojevana. Skical sem takoj sestanek vseh zastopnikov tukajšnjih denarnih zavodov in jih prosil naj nas podpirajo pri otvoritvi deviznega poslovanja na ljubljanski borzi, za kar so se vsi lojalno izrekli svojo pripravljenost. Če bo šla stvar posreči, bomo pričeli z deviznim poslovanjem na ljubljanski borzi že pričetkom meseca junija.

Dovolite mi, da sporočim pismeno zahvalo običnega zbora vsem gospodom, ki so nam pripomogli do popolne borze, zlasti pa ministru financ dr. Markoviču, ministru Si-monoviču in bivšim trem slovenskim mini-

strom dr. Kulovec, inž. Seraceu in dr. Go-
stjo.
Občni zbor je predsednikov predlog soglas-
no sprejel.
Predsednik g. Jelačin nadaljuje nato svoj
govor:
Pripomniti pa moram, da nam v naši bor-
bi beograjski gospodarski krogi niso prav
nič nasprotovali. Tudi nima izpolnitve
naše borze nikakih nelojalnih konkurenčnih
motivov ali demonstrativnega pomena proti
zagrebški borzi. Tega nismo in ne bomo
nikdar mislili in dokler bom jaz član borz-
nega sveta, ne bom tega nikdar depustil.
Trenutna indispozicija zagrebških krogov
nas ni presenetila. Uverjen sem, da se bodo
z normalnim razvojem naše borze norma-
lizirali tudi odnosi med našo in zagrebško
borzo. To pa, kar je naše, za to zahtevamo,
da ostane nam. Postali smo že polnoletni in
hočemo biti zato enakovredni. Izpolnitev
lastne borze smo zahtevali iz principa ena-
kopravnosti.
Pozivljam vse gospodarske kroge, da se
poslužujejo naše devizne borze. Po izjavah
mnogih krogov smemo računati, da se bo
devizno poslovanje ljubljanske borze ugod-
no razvijalo in upati je, da bo imela ljub-
ljanska borza čez nekaj let drugačen ob-
seg, kakor sedaj in da bodo številke njenega
prometa in poslovanja drugačne kot sedaj.
Predsednik povdarja dalje, da je stremel
za tem, da pritegne k borzi vse zainteresi-
rane kroge, v prvi vrsti pa žitno in lesno
stroko. Sklical je tudi anketo teh strok, da
se ugoti njihovom težnjam ter je predlagal
na izpraznjena mesta v kooptacijo zastop-
nike žitne in lesne trgovine.
Gg. Kavčič in Heng sta skušala opore-
kati stvarnim izvajanjem borznega pred-
sednika, pri čemur pa nista imela sreče ter
ju je predsednik gladko zavrnil.
Sledile so volitve. V borzni svet so bili
na podlagi oficijelne liste izvoljeni gg.: Ka-
rol Čeč, Ivan Jelačin ml., Viktor Meden, ing.
Vladimir Remec, Rihard Skubec, Janko Jo-
van in Joško Javornik s 93 ter Fran Pogar-
nik s 65 glasovi. V finančni odbor so bili
izvoljeni gg.: Josip Gogala, Ivan Kosteve,
Anton Kralj, dr. Miroslav Lukan in Karlo
Prohaska, vsi s 93 glasovi.

V razsodišče so bili izvoljeni gg.: Fran
Heinihar, Simon Jurčič, Joško Majaron, dr.
Ernest Rekar, V. H. Rohrmann, Anton Ro-
jina in Avgust Skaberne, vsi s 94 glasovi.
Skupina okrog gg. Kavčiča in Henga ni vo-
lila.
Z izvolitvijo te liste je podana res pravi
posrečena sestava borzne uprave, v kateri
je v celoti zastopanih 5 trgovcev, 5 indu-
strijev ter 5 bančnikov. Tudi z ozirom na
politično pripadnost so zastopani v borznih
odborih pristaši vseh strank, tako, da je iz-
ključena majorizacija s politično tendenco.
Pričakovati je torej, da bo taka borzna upra-
va povedla ljubljansko borzo k najlepšemu
razvoju. Borznemu predsedniku g. Ivanu
Jelačinu ml. pa je le čestitati k žilavosti in
vztrajnosti, s katero je premagal vse ovire
v boju za to važno institucijo slovenskega
gospodarstva.
Občni zbor ljubljanske borze se je zaklju-
čil ob 7. uri zvečer.

Sport.

Javna telovadba srednješolske mladine v
Ljubljani. V nedeljo, vsled slabega vremena
odpovedan nastop srednješolske mladine, se
je vršil včeraj popoldne na letnem telova-
dišču ljubljanskega Sokola. Ze uro pred po-
četkom so se zbirale mase dijaštva ter se v
telovadni opremi nestrpno kretale, deloma
pred, deloma v telovadišče samem. Tudi
številni gledalcev je bilo razmeroma veliko,
ako se upoštevajo dejstva, da je celo popoldne
v malih presledkih deževalo. Točno ob 17.
uri je vkorakalo na igrišče 1100 dijakov niž-
jega oddelka, porazdeljenih v 4 kolone po
270 mož. Po danem znamenju, ki ga je dal
vodja telovadbe na tribuni, so počeli dijaki
izvajati prvo vajo. V početku je bilo pri
posameznikih opaziti nekoliko treme, ki se
je pa polagoma ublažila. V celoti je napra-
vilo strumno in perfektno izvajanje globok
utis na gledalce, ki so dali svojemu priznanju
duška z aplavzom. Nižji oddelki je izvajal
tri vaje. Za njimi je nastopilo 1000 deklet
nižjega oddelka, ki so vzlele temu, da so ne-
koliko zaostajale v izvajanju za svojimi to-
variši dijaki, častno rešile svojo nalogo. Rav-
no tako so tudi one izvajale troje vaj. Po

njihovom odstopu je bilo vodstvo vsled moč-
nega deževja prisiljeno nadalje izvajanje
odpovedati. Predvidoma se bo celoten nastop
vršil ponovno dne 29. t. m. ob priliki pro-
slave 10letnice majske deklaracije.
Rekord v poletu čez Alpe. 5. maja je
nemško letalo tipa »Dornier« preletelo Alpe;
letalec je startal v Friedrichshafenu in
pristal po 2 urah 5 min. v Milanu ter s tem
postavil rekord v poletu čez Alpe.
Zadnje lahkoatletske vesti. Baraton je
pretekel pri mitingu metropolitana kluba v
Parizu 600 m v 1:20.8. — Charles Hoff je
prevzel s 1. majem zopet mesto urednika
pri norveškem listu »Sportmanden«. — Fin-
ski tekač na dolge proge Ritola, ki se mudi
že več let v Ameriki, se vrne to poletje na
Finsko, da se trenira za amsterdamsko olim-
pijado. Vdeležil se bo maratonskega teka.

V 30 URAH PREKO OCEANA.

Iz Newyorka brzojavljajo: »Nungesser je
poletel preko Newburyporta dne 9. t. m. ob
4.25. Pričakuje se, da pristane v Newyorku
okoli 6. popoldne.«
Ze preje je prispela v Pariz vest, da sta
Nungesser in Coli pristala v Newyorku. Vest
je povzročila v Parizu velikansko navdu-
šenje. Vsi listi so priredili posebne izdaje.
Nad mestom je krožil vladni aeroplan, ki je
spuščal rdeče rakete. Ljudstvo je frenetič-
no vzklikalo in pelo maršjezo.
Izkazalo pa se je, da je bila vest plod fan-
tazije nekega newyorskega reporterja. Ob
11. zvečer je dobil tudi »Paris Soir« brzo-
javko, da sta letalca v Newyorku pristala.
Vsekako pa ustreza vsaj prvo citirana br-
zojavka resnici, ker je uradna.
Francoska letalca sta torej v Ameriki. Za
pot preko oceana sta rabila 30 ur.
Nungesser in Coli sta vporabila za polet
preko oceana čisto nov stroj posebne kon-
strukcije. Oba sta znamenita francoska vo-
jaška letalca. Specijalno Nungesser je eden
od najslavnejših francoskih letalcev. Uničil
je v svetovni vojni kakih 50 nemških letal.
Krmari je na poletu preko oceana kapitan
Coli. Coli je bil v vojni petkrat ranjen ter
je izgubil eno oko. Pot, ki sta jo preletela
letalca meri okoli 6000 km. Za polet New-
york—Pariz ali pa obratno je bila razpisana

nagrada 25.000 dolarjev. Letalca sta morala
poleteti preko oceana na da bi bila med po-
tjo kje pristala. V nasprotni smeri, iz New-
yorka v Pariz nameravala poleteti v krat-
kem angleška letalca Chamberlain in Lloyd
Berthaut.
Nungesser in Coli pa nista prva, ki sta
preletela ocean. Prvi je bil Anglež Aleot, ki
je poletel leta 1919 v aeroplanu iz Nove Ze-
landije na Irsko. Par let nato je sledil nje-
govemu vzgladu angleški kapitan Hawker,
ki je poletel iz zapadne Afrike v Južno Ame-
riko. V najnovjšem času pa je kot znano
poletel de Pinedo že dvakrat preko oceana,
vendar pa je absolviral pot, kar je treba
povdariti, v etapah ter je pristal med potjo
na Azorih.

Po zadnjih nepotrjenih vesteh letalca še
nista pristala v Newyorku.

Za jugoslovenske patente

Št. 1331 od 1. januarja 1923 na:
»POSTOPEK ZA IZDELOVANJE FINONIT-
NE SVILE IZ VISKOZE«
(Verfahren zur Herstellung feinfädigem
Viskose-Glanzstoff);
Št. 1301 od 1. januarja 1923 na:
»POSTOPEK ZA IZDELOVANJE NAJFI-
NEJENITNE SVILE IZ VISKOZE«
(Verfahren zur Herstellung feinstfädiger
Viskosespide);
Št. 1302 od 1. januarja 1923 na:
»POSTOPEK ZA PROIZVODNJO NAJFI-
NEJENITNEJE VISKOZE-SVILE«
(Verfahren zur Herstellung feinstfädiger
Viskosespide);
Št. 1309 od 1. januarja 1923 na:
»POSTOPEK ZA IZDELOVANJE NITI IZ
VISKOZE«
(Herstellung von Viskosefäden),
se iščejo kupci ali odjemalci licenc.
Cenji ponudbe na: Ing. Milan Suklje, Ljub-
ljana, Selenburgova ulica 7.

Marcel Prevost

Don-Juanke.

Ko sta tako vsak sledila svojim mislim, sta se
začela, kot je to navada pri takih pogovorih, meniti o
skupnih znancih, seveda, kot se to navadno vrši, z
lahko ironijo. Albina je opazila, da igra dr. Vau-
grenier svojo vlogo z lahkoto.

— Zdi se mi, da je profesor vse preveč domišljav,
je dejal zdravnik. Govorica mu sicer teče gladko, toda
z duhom zaostaja nekoliko. Zena ga nadkriljuje.

Govorila sta o Saulnoisovih.

— Vaša sodba je pravilna, je odgovorila Albina.
Moja sestrčina Jeana je izredno nadarjena ženska in
njen značaj nič ne zaostaja za njeno inteligenco. Uspeh
njene soproga je njeno delo. Vzela ga je iz ljubezni.
Iz uboge podeželske plemiške rodbine je. Poročila je
profesorja filozofije na tamošnji srednji šoli. Takrat
je pisal Albreht Saulnois knjige, ki jih živ krst ni
čital. Ona ga je navdušila za druge filozofske knjige,
s katerimi je imel ogromen uspeh. Njih naklada je
dosegla število najbolj napetih romanov. Njegova že-
na ga je uvedla v najboljše družbo, koje modni filozof
je takorekoč postal. Danes je član Akademije znanosti
in neki dan bo spadal med štirideset Nesmrtnikov.
Živita skromno, a prav udobno.

— Guilloux trdi, da njiju zakon nima preveč trd-
ne podlage.

Albina se je razvnela:

— Kaj Guilloux! Vendar ne mislite vzeti resno

njegovega blebetanja? On sovraži družbo, ker so se
mu vsi bogati zakonski načrti izjalovili.

Nato je bolj mirno nadaljevala:

— Jeanne je zvesta soproga, ki ljubi edino svo-
jega Alberta. Rekla bi, da drugih moških sploh ne
vidi. Vaš prijatelj Guilloux to ravno sedaj izkuša, in
to ga jezi. Vsa umetnost njegovega zapeljevanja, vse
njegovo diplomatsko prizadevanje je brezuspešno na-
pram zakonski poštenosti te nekoliko debele blondin-
ke. Sedaj skuša na drug način priti do svojega cilja:
vzbuditi hoče ljubosumnost moje sestrčine napram nje-
nemu soprogu na ta način, da trobi okoli, da jo vara.

— Z lepo Lorande?

— Saj ni res! Tudi to si je izmislil Guilloux. Pač
je Saulnois imel razmerja z damami najvišje družbe,
a to so ženske, ki si privoščijo zaporedoma vsakega
slavnega moža. Toda kar se tiče Berte, me morate po-
slušati, dragi gospod Vaugrenier. Poglejte mi v oči in
videli boste, da govorim resnico. Berta Lorande je moja
prijateljica. Poznam jo iz časa, ko je bila še ljubko de-
kle, hčerka majhnega trgovca na deželi, in ko je iz-
dala svoj prvi roman. Njeno življenje poznam tako do-
bro kot moje lastno. Zato vam zaupam z gotovostjo
povem, da se gospa Loranda nikoli ni odločila za kom-
promis med poltenostjo in socialnimi zakoni, o kate-
rem sva ravnokar govorila. Ni je bolj poštene ženske
kot ona.

— In vendar Saulnois...

— Saulnois se je vanjo zagledal, kot marsikdo
drugi. Ali ne veste, da se Berti noben moški ne more
ustavljati, če le ona hoče?

— Guilloux ji očita, da hoče to prav pogosto.

— Ali očitamo demantu, da se blešči? Berta Lo-
rande kar žari strasti, zgovornosti in lirizma... Pri-
vlačuje z neodoljivo silo moške in ženske. Moški, ki
jo obletavajo kot metulji luč, si pri tem opalijo peroti.
Ali je Berta temu kriva? Sicer pa jo boste sami sodili,
kajti hočem, da jo spoznate. Povabila vas bom na ko-
silo z njo in z gospo Trévoux in njenim sinom, ki sta
obadva zelo prijetna... Nikar ne mršite svojih ko-
šatih obvi! Saj je prav, če obiskujete Guilloux, toda
če človek občuje samo z njim, postane preveč zagrizen.
Človek vaše starosti in vaših lastnosti se ne sme osa-
miti. Ali tako malo zaupate svojim načelom, da se iz-
mikate življenju?

Roger se je počasi dvignil in odvrnil resno:

— Čisto odkrito vam moram povedati, milostiva,
da se počutim v taki družbi popolnoma tujega. Moja
revščina, moje rodbinske razmere, moj temačni zna-
čaj...

— To so besede, vzete iz romanov! Najbogatejša
pariška družba se kar trga za ljudi vaše vrste, brez
katerih bi poginila od dolgega časa in pomanjkanja
idej. Kar se pa tiče vaše rodbine... sem tudi jaz otrok
ljubezni. Mati mi je bila model, toda tega se nikakor
ne sramujem in zagotavljam vam, da mi raditega še
nobena vrata niso ostala zaprta... Ker pa na vsak na-
čin hočete vedeti, vam moram reči, da ste zelo prije-
ten možak in prorokujem vam, da boste imeli mnogo
uspeha. Samo pogum morate imeti.

(Dalje prih.)

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. s. o. z., Ljubljana
nudi

najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. — Telefon št. 2389.

Tehnično in higiensko najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Najboljša v materialu in konstrukciji so:
Josip Petelinca
kolesa in šivalni stroji

znamke

Gritznar, Adler in Phönix.

Najlepše opreme, pesamezni deli, pneu-
matika, igle za vse sisteme — samo v

Najnižje cene. — Tudi blizu Prešernovega
na mesečna odplačila. **LJUBLJANA** spomenika ob vodi.

POMLAD!

Nogavice, kravate, srajce,
rokavice, naramnice, žepni robci,
nakit za obleke, otroške majice, na-
hrbntniki, palice, dežniki, kloti v vseh
barvah, šifoni, Solingen škarje,
noži, potrebščine za krojače, čev-
ljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje,
Razna dišča mila — samo pri

Josip Petelinc

blizu
Prešernovega spomenika, ob vodi
Ljubljana

Najnižje cene. Točna postrežba.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača
50 par. Za debelo tiskano
pa Din 1.—.

Kontorlistinja

samostojna moč, večje
knjigovodstva, korespon-
dence, stenopisja in stro-
jepisja, išče službe. Po-
nudbe prosi na uprave
lista pod značko »Več
letna praksa«.

Koks - čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 58.

Stavbena

parcela

z dobro obdelanim vrtom
ob potu v Rožno dolino,
Levčeva ulica, se prodaja.
Naslov v upravi »Narod-
nega Dnevnika«.

Na prodaj

sta veliki makalasti pal-
mi a Din 300.—. Naslov
pove uprava lista.

Iščem

za 1. julij stanovanje, ob-
stoječe iz kuhinje ter 1
do 2 sob. Plačam dobro
Naslov v upravi lista.

Dve prazni stanovanji

obstoječi vsako iz ene
predsobe, dveh sob, ene
kuhinje, kopalnice, sobe za
služkinjo, jedilne shram-
be in ostalih pritliklin, je
oddati eno s 1. julijem in
drugo s 1. avgustom t. l.
v novi palači. Vzemne
posojilnice na Miklošičevi
cesti. — Tozadevna po-
jasnila daje ravnateljstvo
Vzemne posojilnice.